

1995-10-25

231-2419/93

rek.mb.

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för "Klubben" fastigheten Rickleå
13:10, "samt vissa anslutande vattenområden vid Rickleåns myn-
ning, Robertsfors kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Klubben
Kommun	Robertsfors
Socken	Bygdeå
Läge	Vid Rickleåns mynning
Areal	45 ha
Därav landareal	21,6 ha
Fastigheter	Rickleå 13:10 samt vissa vattenområden
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7§ naturvårdslagen
(1964:822) att fastigheten Rickleå 13:10 samt vissa angränsande
vattenområden skall vara naturreservat. Området finns redovisat
på bifogade karta.

Naturreservatsbestämmelser

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet
(8§ naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller anläggning eller utföra
till- eller påbyggnad,

- 2 anlägga väg,
- 3 anlägga luft- eller markledning,
- 4 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, jord eller torv,
- 5 borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
- 6 dika, dämna eller vidta vattenreglering,
- 7 fälla växande, eller döda träd, upparbeta vindfällan eller vidta någon skogsvårdsåtgärd,
- 8 plantera in för trakten främmande växt- eller djurart,
- 9 framföra motordrivna fordon på barmark i terrängen,
- 10 använda kemiska bekämpningsmedel på land eller vatten.

Undantag från bestämmelserna enligt 8 § naturvårdslagen

Utan hinder av ovanstående bestämmelser äger Rickleå byamän rätt att för nettingfiske flytta stenar i forsen för att få rum för nettingstockar samt att spränga is i forsen när så krävs för att rädda gångbron över forsen.

Föreskrifter om att tåla intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet nämligen

- 1 utmärkning och information om reservatet
- 2 uppsättning av informationstavlor

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbudet att

- 1 klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelsbo, lya eller gryt än 100 m

- 2 göra åverkan på mark eller växtlighet, torrträd och vindfällan inräknade
- 3 framföra motordrivna fordon
- 4 anbringa tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- 5 tälta
- 6 göra upp eld
- 7 gräva upp eller plocka levande eller döda växter
- 8 plocka eller insamla mossor, lavar eller insekter

Förlängning av interimistiska bestämmelser enligt 11 § naturvårdslagen

Bestämmelserna ovan enligt 8§ naturvårdslagen skall också gälla enligt 11§ naturvårdslagen från och med 1996-07-14 då nuvarande förordnande enligt 11§ naturvårdslagen upphör, vilket innebär att det förlängs. Det skall gälla fram tills detta beslut vinner laga kraft dock längst till 1999-07-14.

Föreskrifter om vård och förvaltning (9§ naturvårdsförordningen)

Syftet med vården och förvaltningen

Reservatets relativt opåverkade skog och övriga naturtyper skall bevaras i ostört skick. Skogsbruk har inte förekommit inom området under de sista femtio åren och skogen har under denna tid fått en naturlig prägel. Skogen skall också fortsättningsvis lämnas för fri utveckling och därmed på längre längre sikt få utvecklas till urskogsartad skog.

Stränderna med hållmarker, klapperstränder och enstaka sandstränder är likaledes opåverkade och karaktäristiska för denna del av Bottenvikens kuster. De skall bevaras i ostört tillstånd.

Området skall därför bevaras i ostört och orört tillstånd. Inom ramen för detta mål får det i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning, forskning samt rörligt friluftsliv.

De förvaltningsinsatser reservatet kräver är i huvudsak utmärkning, information och tillsyn.

Naturvårdsförvaltare

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplan

Motiv för naturreservatsbildning

Inom ett begränsat område finns forsar, ett varierat ostört kustavsnitt och naturskog. Området har således naturvärden i sådan klass att de mycket väl motiverar bildande av naturreservat för området.

I avvägning mellan allmänna och enskilda intressen har länsstyrelsen gjort den bedömningen att områdets naturvärden är så betydande att enskilda intressen får stå tillbaka.

Beskrivning av området

Rickleåns nedre lopp och anslutande kuststräcka är av riksintresse för naturvärden. Reservatet omfattar också delar av Rickleåns nedersta lopp med Nettingforsen.

Rickleån bildar nära utloppet Nettingforsen. Det är ovanligt att forsar ligger i nära anslutning till en älvs mynning. Ån är i denna del fri och dessutom inte flottledsrensad vilket är nästan unikt. Klubben är en långsträckt udde ut i havet med hållmarker, klapperstränder men också enstaka sandstränder. Områdets stränder är ostörda. Skogen inom området har en genuin karaktär av naturskog. Några som helst avverkningar har inte förekommit under de sista femtio åren.

Ärendets handläggning

Frågan om att bilda naturreservat har väckts av länsstyrelsen. Samråd har skett med Naturvårdsverket och Rickleå byamän vilka tillstyrker bildande av naturreservat. Robertsfors kommun och skogsvårdsstyrelsen har ingen erinran mot att naturreservat bildas.

1995-10-25

2323-1841/93
231-2419/93

Länsstyrelsen beslutade 1993-07-14 om interimistiska bestämmelser enligt 11§ naturvårdslagen för området för en tid av tre år då det fanns risk för att skog skulle avverkas. Beslutet överklagades men regeringen avvisade besvären. Markägarna har därefter ansökt om tillstånd att få avverka skogen på fastigheten. Länsstyrelsen avslagit denna ansökan.

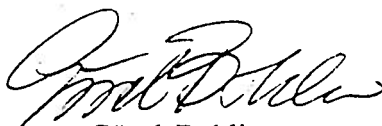
Markägarna har förelagts att rikta erinringar mot förslaget att bilda naturreservat på sätt som föreskrivs i 11§ naturvårdsförordningen. Dessa har i sak motsatt sig bildande av naturreservat.

Ersättning för intrång i pågående markanvändning

Förhandlingar har bedrivits med markägarna om ersättning för intrång i den pågående markanvändningen. Vid en slutförhandling 1995-09-13 visade det sig att någon överenskommelse inte var möjlig att träffa.

Talan om ersättning för det intrång i den pågående markanvändningen som naturreservatet medför skall enligt bestämmelserna i 33§ naturvårdslagen väckas mot staten hos fastighetsdomstolen inom ett år från det detta beslut vinner laga kraft för att rätten till ersättning inte skall gå förlorad.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga.

Görel Bohlin

✓ Per Erik Persson

Bilaga
karta
Hur man överklagar

1995-10-25

231-2419/93

Sändlista

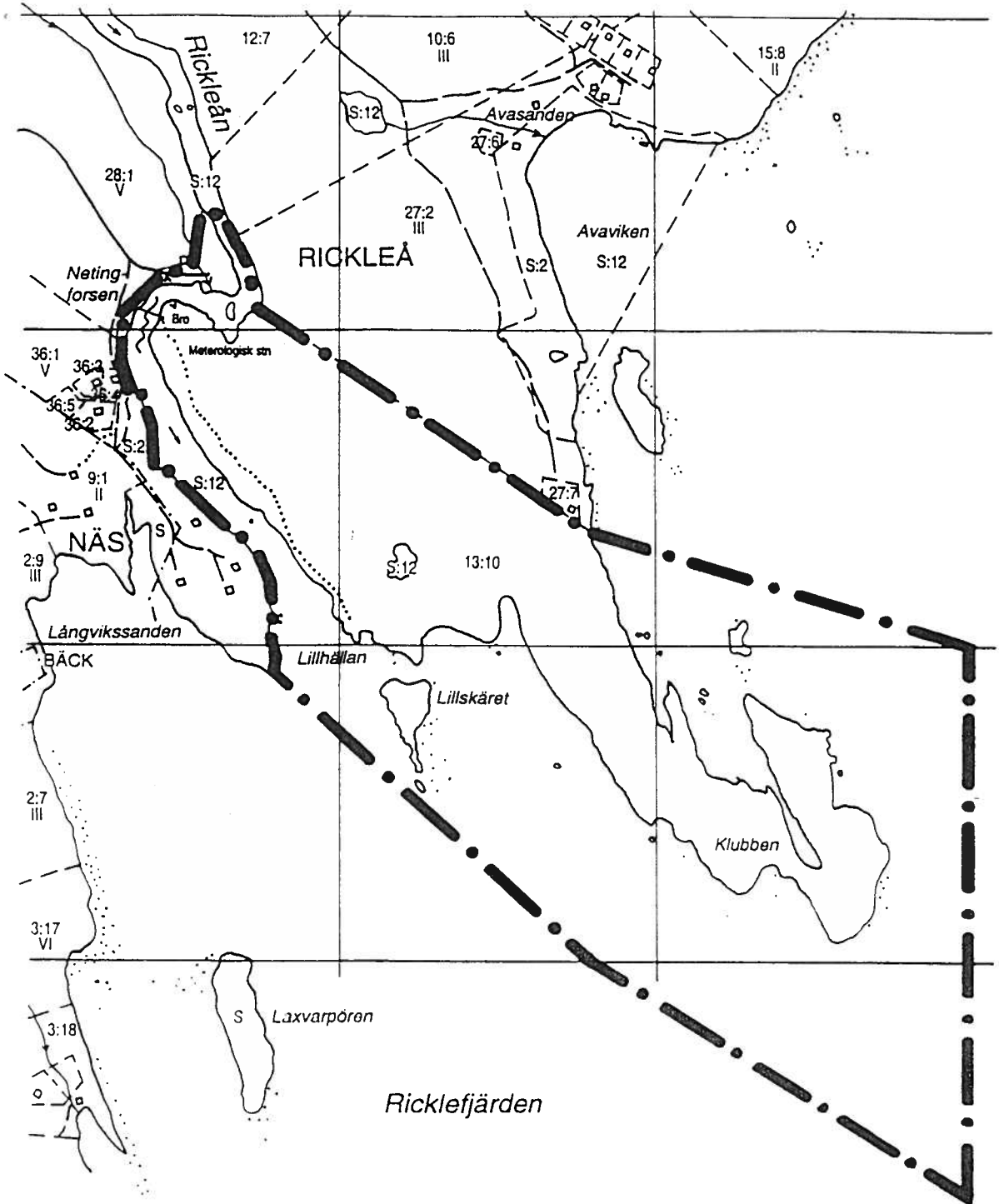
Kurt Berggren
Källavägen 12
184 51 Österskär

Britt-Mari Berggren
Källavägen 12
184 51 Österskär

Rickleå byamän
c/o Bendith Johansson
Rickleå
915 32 Robertsfors

Kopia till

Naturvårdsverket
Plan- och bostadsverket
Robertsfors kommun
Vägförvaltningen
Skogsvårdsstyrelsen
Fastighetsbildningsmyndighet
Fastighetsregistermyndigheten
Naturvårdsregistret

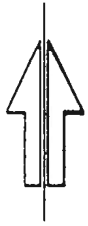
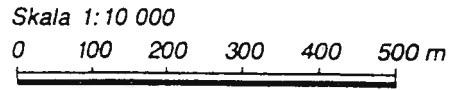

Naturreservat
KLUBBEN
 Robertsfors kommun

Tillhör länsstyrelsens beslut 1995-10-25
 Dnr 231-2419/93

Allmänt kartmaterial från Lantmäteriet
 Medgränse 94.0410
 Ek 211 30

Beteckningar
 —●— gräns för naturreservat

Skötselplan för Klubbens naturreservat

Skog

Den sedan femtio år tillbaka opåverkade skogen är ett av motiven för att skydda området. Skogen skall därför fortsättningsvis utvecklas fritt utan några som helst ingrepp.

Jakt och fiske

Reservatsbildningen innebär inte att några särskilda regler för jakt och fiske införs. Dessa får således bedrivas på samma sätt som i områden som inte är skyddade som naturreservat.

Utmärkning

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och statens naturvårdsverks anvisningar.

Informationstavlor

Informationstavlor skall sättas upp Nettingforsen samt i övrigt på några ställen i området.

Övrigt

En enkel gångbro finns över Rickleån vid Nettingforsen. De underhålls också fortsättningsvis av den part som byggt denna bro.

SKÖTSELPLAN FÖR KLUBBENS NATURRESERVAT I ROBERTSFORS KOMMUN

Innehållsförteckning

- 1. Syfte med säkerställande och skötsel**
- 2. Beskrivning av reservatet**
 - 2.1 Administrativa data
 - 2.2 Allmän beskrivning av området
 - 2.3 Natura 2000
- 3. Skötsel av naturtyper**
 - 3.1 Barrblandskog
 - 3.2 Ständer och primärskogar
 - 3.3 Våtmarker och vatten
- 4. Friluftsliv**
 - 4.1 Anläggningar och information för friluftslivet
- 5. Övriga anläggningar**
- 6. Nyttjanderätter**
- 7. Utmärkning av gränser**
- 8. Sammanställning av åtgärder**
- 9. Tillsyn och uppföljning**

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Det primära syftet med säkerställandet och skötseln av naturreservatet är att bevara området med landhöjningsskogar och kust- och vattenmiljöer, i ett ostört och orört tillstånd. Skogen ska fortsättningsvis lämnas för fri utveckling och därmed på längre sikt få utvecklas till en urskogsartad skog. Inom ramen för målet får området i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning, forskning samt rörligt friluftsliv.

2. Beskrivning av objektet

2.1 Administrativa data

Namn	Klubben
Skydd	Naturreservat – 2402065
Kommun	Robertsfors
Läge	Rickleåns mynning 4 km SO om Rickleå, kartblad 21L 3a, naturgeografisk region 29a, koordinat 1750800 / 7118600
Ägarkategori	Privat
Totalareal	87 ha
Varav skog	29,6 ha

Indelning i naturtyper enligt KNAS

Tallskog	10,7 ha
Granskog	8 ha
Barrblandskog	4,4 ha
Impediment	4,9 ha
Vatten	53,1 ha

Förvaltare	Länsstyrelsen
------------	---------------

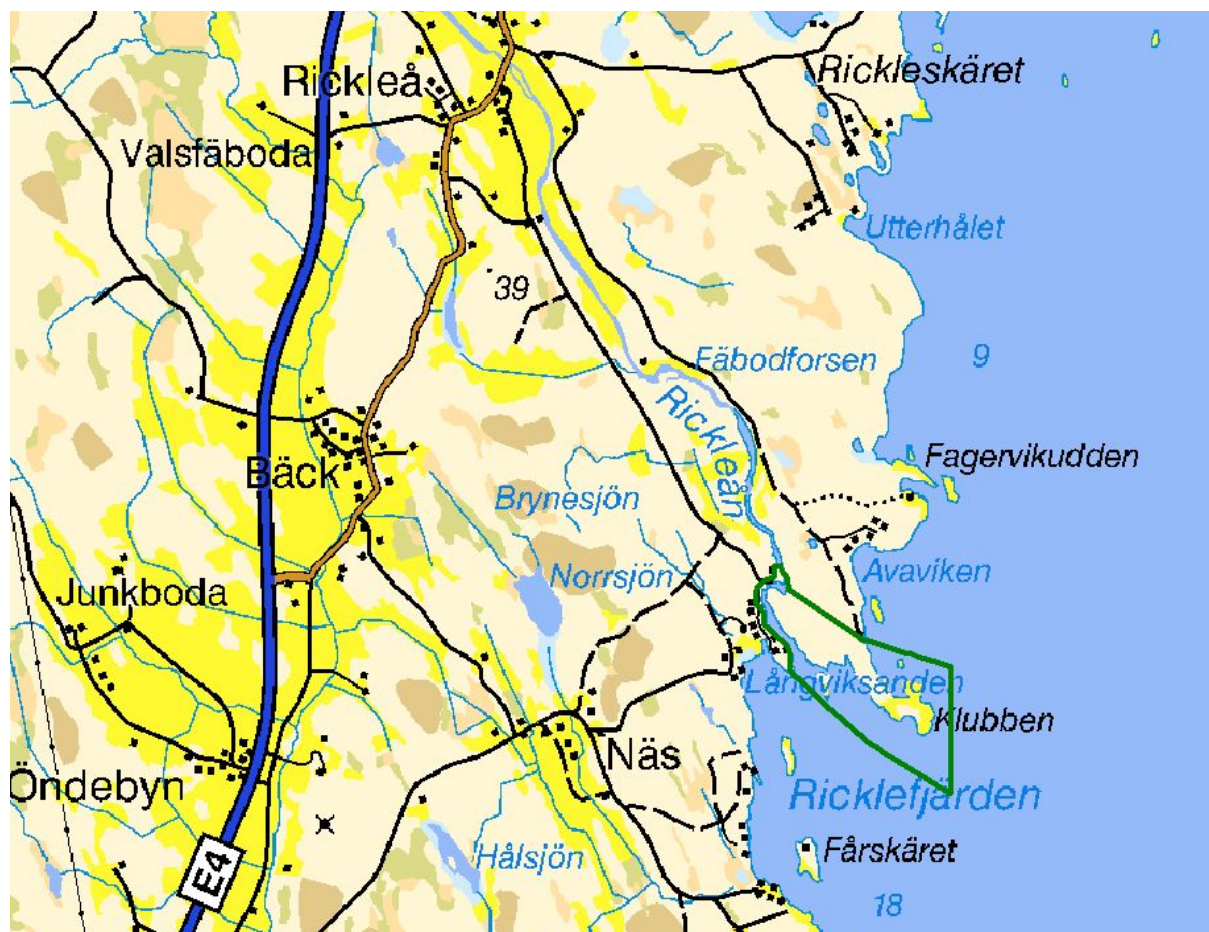
2.2 Allmän beskrivning av reservatet

Naturreservatet Klubben ligger vid Rickleåns mynning ca 4 km SO om Rickleå by i Robertsfors kommun. Reservatet omfattar Rickleåns nedre lopp med omgivande vattenområde d.v.s. delar av Rickleåfjärden, och består av ungefär lika delar landmiljö och vatten. Landhöjningen är i denna region bland de högsta i landet och har tydligt präglat naturen. Stränderna med hållmarker, klapperstränder och sandstränder är opåverkade och karaktäristiska för denna del av Bottenvikens kust. Skogen har fått utvecklas fritt under en längre tid.

Trots reservatets relativt begränsade yta är det mycket mångformigt och varierat. Själva Klubben utgör en långsträckt udde som skjuter ut i havet med hållmarker, klapperstensfält, steniga stränder och enstaka sandstränder. Rickleån nedströms Robertsfors samhälle har inte nyttjats för flottning och därmed inte flottledsrensats, vilket är unikt ur ett norrländskt perspektiv. Ån har kvar sitt naturliga lopp med en naturlig botten- och stenstruktur och höga värden för havslekande lax. I reservatet ingår Nettingforsen som är Rickleåns sista fors innan den mynnar i havet. Det är ovanligt med forsar så nära en älvsmynning.

Skogen inom reservatet har en genuin karaktär av naturskog med omväxlande partier med tall och grandominans. Skogen har fått utvecklas fritt under de senaste 50-60 åren och i reservatets övre delar förekommer liggande och stående döda granar, om än ganska sparsamt. Fågelfaunan består av naturskogslevande arter som spillkråka, järpe, pärluggla och orre. Inom

reservatet finns mindre våtmarker och områden med klappersten. Landhöjningsstränderna är genomgående orörda med skyddade vikar och mindre sandstränder i sydväst. Lillskäret är reservatets största holme och inom kort kommer att bli fastland som en effekt av landhöjningen. Områdets yttersta delar består av vackert kalspolade hållmarker.

Figur 1. Översiktskarta för naturreservatet Klubben.

Fisket har betytt mycket för människorna i trakten och har stor betydelse än idag. På ett par platser inom reservatet finns lämningar från forna tiders fiske och ute vid hållarna ses resterna av ett gammalt fiskeläger. Intill åmynningen bedrivs fiske efter flodnejonöga (*Lampetra fluviatilis*) även kallad netting, enligt gammal tradition. Sportfiske efter bl.a. lax, havsöring och harr förekommer frekvent i Ricleåns nedre lopp.

Naturreservatet Klubben ligger mycket naturskönt och lättillgängligt till. Området har stort värde för rörligt friluftsliv av skiftande slag.

2.3 Natura 2000

Naturreservatet Klubben ingår i nätverket Natura 2000 (Natura 2000-id SE0810456), den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden. De åtgärder som beskrivs i skötselplanen och som senare kommer att genomföras tar även hänsyn till bevarandet av de naturvärden som finns utpekade för Natura 2000.

3. Skötsel av naturtyper

Under denna rubrik beskrivs uppsatta kvalitetsmål och skötselåtgärder som kommer att utföras inom olika delar av reservatet.

3.1 Barrskog (9010)

Innefattar all barrskog inom reservatet.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad barrblandskog ska vara minst 26,1 hektar.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30 % av den totala vedvolymen.
- Bestånden ska innehålla en dimensionsspridning (bhd) från grova (gamla) träd ner till klena (yngre) träd samt en föryngring som säkrar trädkontinuiteten i området.
- Minst tre rödlistade arter och/eller signalarter knutna till gran ska kunna hittas.

Åtgärder

Skogen får utvecklas fritt.

3.2 Strandvegetation och landhöjningsskogar (1220, 9030)

Innefattar samtliga stränder och naturliga landhöjningsskogar som ingår i reservatet.

Kvalitetsmål

- Arealen av naturtyperna ska tillsammans vara minst 3,5 ha, varav landhöjningsskogar minst 2,6 ha.
- Förekomsten av och utvecklingen hos de för naturtyperna typiska arter inom området påverkas inte negativt av t.ex. rörligt friluftsliv.
- Naturtyperna ska utvecklas naturligt och stå under ständig förändring. De ska innefatta olika successionsstadier med en hög grad av naturlighet för vedartade växter i skogens zoner.
- Arealen av naturtyperna ska inte minska, annat än som en effekt av landhöjningen.

Åtgärder

Reservatets strandvegetation och landhöjningsskogar får utvecklas fritt.

3.3 Vatten och våtmarker

Innefattar samtliga vatten och våtmarker som ingår i reservatet.

Kvalitetsmål

- Arealen av våtmark och vatten ska vara minst 53 ha och ska inte minska, annat än som en effekt av landhöjningen.
- Våtmarkernas hydrologi och vattenkemi ska vara opåverkad.
- Främmande arter ska inte förekomma.
- Minst 5 karaktäristiska arter för dessa våtmarker och vatten ska kunna hittas.
- Fisket ska bedrivas på ett för laxen (*Salmo salar*) hållbart sätt.

Åtgärder

Naturtyperna får utvecklas fritt. Laxen följs upp inom Natura 2000. För området innebär det kontinuerlig kontroll av laxföryngringen intill mynningen.

Bild 1. Som en effekt av landhöjningen kommer Lillskäret i reservatets sydvästra delar att bli fastland.

4. Friluftsliv

Naturreseptatet Klubben innefattar fastland och vattenmiljöer intill Rickleåns mynning. Området är mycket varierat och ligger dessutom lättillgängligt till från Rickleå by. Reservatet är relativt välbesökt och uppskattat bland såväl sportfiskeintresserade som för övrigt rörligt friluftsliv och båtliv. Idag finns dock inga särskilda anläggningar för friluftslivet. Klubben har goda förutsättningar att utvecklas som besöksmål, men det är viktigt att dess orörda karaktär bevaras. De anordningar som tillförs reservatet ska därför vara enkla och anpassade till miljön.

4.1 Anläggningar och information för friluftslivet

Intill Nettingforsen finns parkeringsmöjligheter för 3-4 bilar. En tydlig men ej markerad stig utgår från hängbron på Rickleåns norra sida. Stigen leder genom skogsmark, via sandstränderna ut mot hällorna och Klubbens yttersta delar.

4.2 Kvalitetsmål

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar.

- Reservatet ska vara markerat enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar.

- Reservatet ska ha en tydlig och väl iordningställd entré och den ska vara intill Nettingforsen på södra sidan Rickleån.
- Det ska finnas vägvisare till besöksmål inom reservatet och stigen ska vara väl markerad.
- Det ska finnas reservatsskyltar på ett par strategiska platser inom reservatet.
- Reservatet ska ha en folder.
- Reservatets föreskrifter ska ses över.

4.3 Åtgärder

- Reservatet ska markeras enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.
- Entrén ska iordningställas med skyltställ och reservatsskyltar i A1-format samt låda för reservatsbroschyrer. Skyltning enligt bilaga 1.
- Vägvisare i trä ska sättas upp till besöksmål i reservatet.
- Stigen från hängbron till sandstranden i sydväst ska röjas, markeras och vidare underhållas.
- Reservatsföreskrifterna bör ses över vad gäller eldningsförbud. Var en eventuell eldplats bör placeras ska därefter beslutas i samråd med berörd markägare och Rickleå byamän.

5. Övriga anläggningar

Hängbron över Nettingforsen ägs och sköts av Rickleå byamän. Intill Nettingforsen i reservatets nordligaste del finns en mindre byggnad, en meteorologisk station. Anläggningen är i drift och ansvariga för mätningarna är IVL i Göteborg.

6. Nyttjanderätter

Jakträtten inom reservatet tillfaller markägaren som i detta fall är privat. Jakt får bedrivas enligt gällande jaktlagstiftning.

Rätten till fiske innehas av Rickleå byamän. Enligt reservatsförordnandet har byamännen rätt att för nettingfiske flytta stenar i forsen för att få rum med nettingstockar. De får även spränga is i forsen när så krävs för att rädda gångbron över forsen.

En luftledning går genom reservatets norra delar.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av åtgärder

Åtgärd	Tidpunkt
Måla ut reservatets gränser enligt svensk standard.	2006-2008
Iordningställa entrén med skyltställ, broschyrlåda och skylt i A1-format. Skylt i minst A3 format enligt bilaga 1.	2006-2010
Markera befintlig stig och sätta upp av vägvisare i trä till besöksmål inom reservatet t.ex. sandstranden, hållorna.	2006-2010
Se över reservatsföreskrifter avseende eldningsförbudet.	2006-2010

9. Tillsyn och uppföljning

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och rapporteras.

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras. En nationell metod för uppföljning av reservat och Natura 2000 har tagits fram. Denna ska användas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Lena Lundevaller

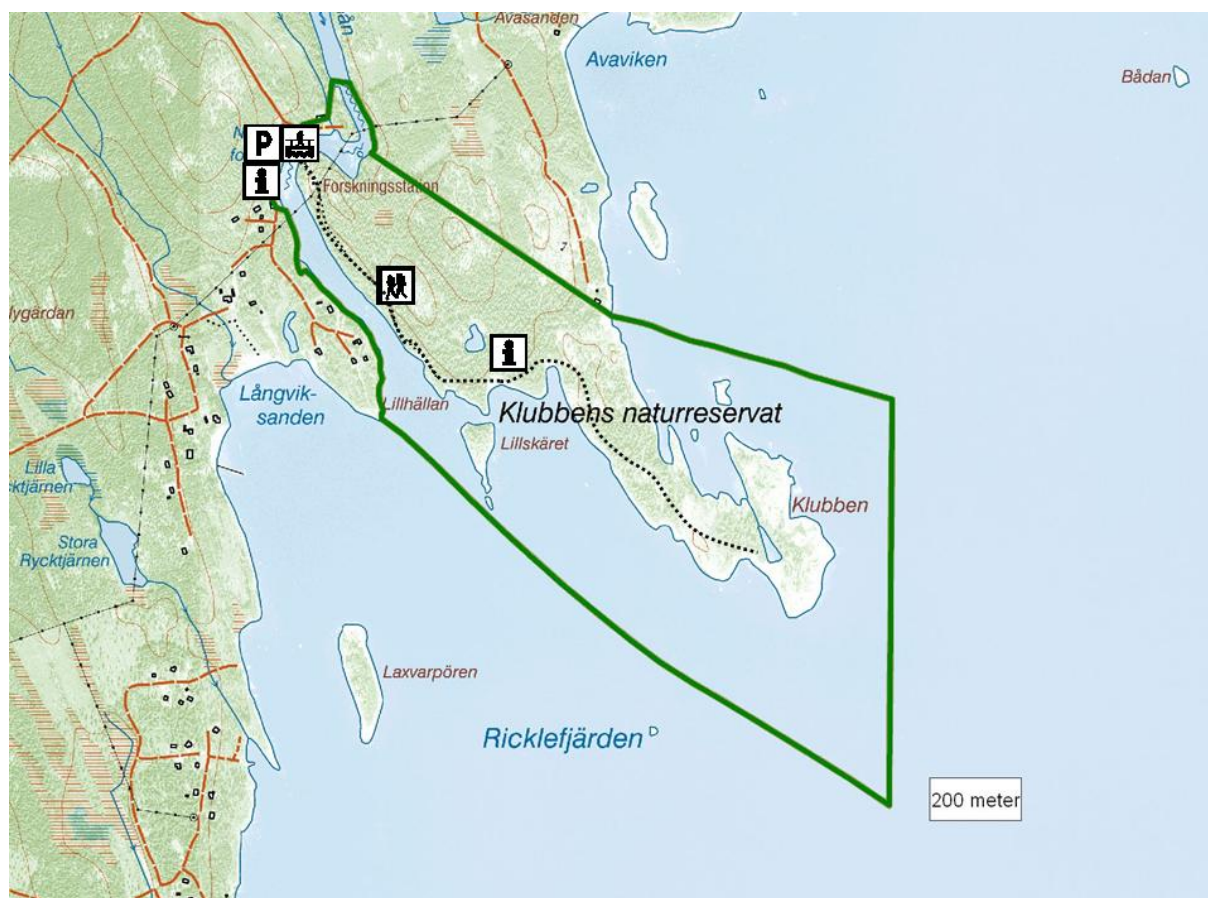
Anna Wenngren

Bilagor: 1. Anläggningar och information för friluftslivet

Sändlista

Naturvårdsverket, naturresursenheten, Blekholmsterassen 36, 106 48 Stockholm
Robertsfors kommun, Bygg- och miljökontoret, Storgatan 13, 91581 Robertsfors
Kurt och Britt-Mari Berggren, Källavägen 12, 184 51 Österskär
Rickleå byamän – Arnold Bäckström, Valsfäboda 610, Robertsfors
Naturvårdsregistret

ANLÄGGNINGAR OCH INFORMATION FÖR FRILUFTSLIV

	Symbolförklaring
	Parkering
	Information
	Hångbro
	Vandringsled

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-2419/93